

Nr 133.

Av herr **Lindblom**, *angående viss ändring av 8 § 2 mom. lagen om landsting.*

I § 8 mom. 2 lag om landsting stadgas, att "stad, vars folkmängd utgör minst 15 000, bildar en valkrets". En dylik krets kommer enligt gällande kvalifikationsbestämmelser att utse fyra landstingsledamöter så länge folkmängden inte uppgår till 20 000, medan minsta normala mandatantal för en krets, som består av enbart landsbygd eller stad och landsbygd, är fem.

Man torde inte kunna säga, att en höjning av städernas minimigräns skulle medföra olägenhet för landsbygden. Det finns ju redan blandade valkretsar, och denna ordning förefaller praktisk. Om gränsen höjdes från 15 000 till 20 000, skulle kanske även i fortsättningen en del mindre städer enligt landstingens beslut antingen komma att bilda egna kretsar eller förenas med andra städer. Det är närmast en tillämpningsfråga, beroende av lokala övertväganden. Men att en stad, som uppnår 15 000 invånare, *måste* brytas ut ur en krets, där den måhända passar och med vilken den har samhörighet, synes vara otillfredsställande. Understundom kan det för övrigt mera vara fråga om formella än reella ändringar som orsaka utbrytning. Sedan förra landstingsvalet har Kiruna stad bildats och hade vid senaste årsskiftet 18 391 invånare. Staden kan därför ej längre tillhöra Gällivare domsagas valkrets, som Jukkasjärvi kommun — vilken i sin helhet uppgått i den nya staden — tillhör. Liknande fall torde med den takt vari nya städer bildas komma att inträffa.

De snäva bestämmelserna kunna också medföra alltför hastiga valkretsändringar. Sålunda måste t. ex. Vänersborg, som för endast fyra år sedan förenades med en närliggande landsbygdskrets, på nytt bilda egen krets, därför att invånarantalet passerat gränsen; det är nu 15 114.

Naturligtvis måste dylika fall inträffa, även om minimiantalet invånare för stad i detta fall höjes till t. ex. 20 000 och blir detsamma som normala minimisiffran för landsbygd. De torde dock bli färre, vilket måste anses som ett framsteg. Det synes vara omotiverat att längre uppehålla olika bestämmelser för land och stad. Så länge en normal landsbygdsvalkrets skall välja minst fem ledamöter, saknas anledning att ha annan bestämmelse för stad, som skall bilda egen krets.

Under hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen med ändring av § 8 mom. 2 lag om landsting måtte besluta, att stad, vars folkmängd utgör minst 20 000, bildar en valkrets.

Stockholm den 22 januari 1949.

E. A. Lindblom.